

УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ОД ОПШТА ОДГОВОРНОСТ КОН ТРЕТИ ЛИЦА – ПРОШИРЕНА ФОРМА

1	Договор за осигурување (Осигурување по основа на датум на штетен настан)	3
1.1	Осигуреник	3
1.2	Осигурен случај	3
1.3	Сериски штети и сериски штетни настани	5
1.4	Имотна штета	5
1.5	Телесна повреда	5
1.6	Последователна економска штета	5
2	Промени во ризиците во дејноста на осигуреникот	5
3	Територијална покриеност	6
4	Период на осигурително покрите	6
5	Лимити на одговорност	6
5.1	Комбиниран единечен лимит	6
5.2	Агрегатен лимит	7
5.3	Подлимити	7
5.4	Франшиза	7
5.5	Трошоци за одбрана	7
5.6	Дополнителни трошоци	7
6	Исклучоци	8
6.1	Намерни дејства	8
6.2	Осигуреник/ци	8
6.3	Парични казни, казни и штети	8
6.4	Договорна одговорност	8
6.5	Одговорност на работодавец	8
6.6	Практики поврзани со работен однос	9
6.7	Надомест на работници и други слични законски одредби	9
6.8	Закони или права за интелектуална сопственост	9
6.9	Воздухоплови, моторни возила или пловила	9
6.10	Имот на чување или под контрола на осигуреникот	10
6.11	Подвижен и неподвижен имот	10
6.12	Оштетување на производ или работа на осигуреникот	10
6.13	Загуба од употреба на материјален имот	10
6.14	Воздухоплови, автомобили, жичници, гондоли, воздушни летала, железнички производи	11
6.15	Повлекување на производи, работа и на оштетен имот	11
6.16	Гаранција за производ	11
6.17	Неодобрена стока или производи	11
6.18	Тутун	11
6.19	Азбест, силикон	11
6.20	Електромагнетни и магнетни полиња	11
6.21	Радиоактивност	11
6.22	Биолошки агенси	11
6.23	Генетичко оштетување и генетски модифициран организам	12
6.24	Постепена емисија	12
6.25	Загадување	12
6.26	Војна и чин на насилство	13
6.27	Санкции	13
6.28	Тероризам	13
6.29	Директори и раководители	13
6.30	Чисто економски загуби	13
6.31	Сајбер	13
7.	Услови	14
7.1	Плаќање на премија и важење на покрите	14
7.2	Обврски на осигуреникот во случај на штета, отштетно побарување или тужба	14
7.3	Контрола на отштетни побарувања	15
7.4	Суброгација	15
7.5	Друго осигурување	15

7.6	Ослободување на осигуреникот од одговорност	15
7.7	Последица од неисплата на премија	16
7.8	Примена на закон	16
7.9	Законски прописи	16
7.10	Арбитража	16
7.11	Измени	17
7.12	Валута	17
7.13	Обнова на осигурување	17
7.14	Полиса	17
7.15	Услови за осигурување	18
8.	Проширувања	18
8.1	Одговорност за животната средина	18
8.2	Меѓусебна (вкрстена) одговорност	21
8.3	Имот на чување или под контрола на осигуреникот (кога се работи на имотот)	22
8.4	Проширено покритие за одговорност за производи во врска со деловни односи меѓу правни субјекти	22
8.5	Стекнување на нова организација	25
8.6	Чисто економски штети поради непредвидени препреки	25
8.7	Чисто економски штети	26
8.8	Штети на подвижен имот	27
8.9	Штети на недвижен имот на којшто се работи	28

- 1 Договор за осигурување (Осигурување по основа на датум на штетен настан)

Доколку се плати премијата, а врз основа на сите изјави и сите податоци што осигуреникот му ги доставил на осигурувачот, како и во согласност со условите и ограничувањата од ова осигурување, осигурувачот и осигуреникот се согласни на следново:

Во случај на осигурен случај, осигурувачот ќе му ги надомести на осигуреникот сите износи за коишто осигуреникот е законски одговорен да ги плати, како штета поради телесни повреди или имотна штета или економска штета како резултат на таквата телесна повреда или имотна штета, а во согласност со одредбите од законот за граѓанско право што се однесуваат на одговорност кон трети лица.

Осигурувачот ќе ги плати трошоците потребни за да се испитаат направените штети и има право и обврска да го брани осигуреникот во случај на поведување тужба во врска со овие штети.

Тужбата подразбира граѓанска судска постапка што се води за штетите што ги покрива ова осигурување. Во тужба спаѓа и арбитража или друга постапка за решавање спор во којашто се бара надомест за штетите и за што осигуреникот мора да се согласи или се согласува по одобрување на осигурувачот. Именуваниот осигуреник и осигурувачот заедно се именуват како страни.
- 1.1 Осигуреник

Осигуреник значи:

 - 1.1.1 Именуваниот осигуреник (првоименуваниот осигуреник или лице или организација на чие име е издадена полисата – носител на полисата) се наведува во точка 1 од полисата за осигурување, а сите други страни се наведуваат како останати осигуреници во точка 1.1 од додатокот во ова осигурување.
 - 1.1.2 Директор, раководител, вработени, волонтер, партнер или акционер на осигуреникот, но само ако врши дејност во склоп на должностите на осигуреникот. Се применува исклучок 6.2.
 - 1.1.3 Друштвени или спортски клубови, прва помош, противпожарни услуги на осигуреникот, но само ако се наоѓаат во просториите на осигуреникот.
- 1.2 Осигурен случај
 - 1.2.1 Осигурен случај значи штетен настан предизвикан од или во врска со осигурените ризици за дејноста на осигуреникот, а како резултат на кои осигуреникот би можел да има законска обврска да плати надомест за штетите.
 - 1.2.2 Штетен настан е несреќен случај што вклучува континуирана или постојана изложеност на суштински исти општи услови што резултира со телесни повреди или имотна штета, која осигуреникот ниту ја очекувал ниту намерно ја предизвикал.
 - 1.2.3 Дејност на осигуреникот и осигурени ризици:

Дејноста на осигуреникот што е наведена во точка 2 од полисата за осигурување значи дејност што се врши во или од просториите што ги поседува или ги користи осигуреникот.

Ризиците што се осигуруваат ги опфаќаат следниве активности и работи на дејноста на осигуреникот:

 - а) сопственост или користење на просториите за потребите на вршење дејност на осигуреникот;
 - б) поседување, поправка, одржување и уредување на сопствениот имот и на просториите што ги поседува и ги користи осигуреникот за свои деловни потреби;
 - в) учество на изложби поврзани со дејноста на осигуреникот;
 - г) приватна работа што ја врши некое вработено лице за директор, партнер или вработено лице кај осигуреникот, со претходна согласност на осигуреникот во врска со дејноста на осигуреникот;
 - д) давање или одржување на услуги поврзани со исхрана, друштвени или спортски активности, социјална помош, помош за згрижување

деца или други услуги и активности за вработените на осигуреникот и интерна прва помош, противпожарни и безбедносни услуги;

- f) ризици од готови производи, што подразбира штетни настани што се случиле надвор од просториите што ги поседува, користи или ги издава осигуреникот, а биле предизвикани од производ на осигуреникот, освен ако истиот производ сè уште физички се наоѓа кај осигуреникот, или од работа или услуги на осигуреникот, освен ако работата или услугите сè уште не се завршени или напуштени:

- производи на осигуреникот значи стока или производи што не се недвижност, а што се произведени, изработени, изградени, инсталирани, поправени, сервисирани, третирали, одгаени, издвоени, произведени, обработени, составени, увезени, продадени, ракувани, доставени или дистрибуирани или оставени од осигуреникот (вклучувајќи означување, материјали за пакување, инструкции и насоки поврзани со нив), останати што тргуваат под име на осигуреникот, или лице или организација чијашто дејност или имот ги купил осигуреникот.

Тука влегуваат контејнери (што не се лиценцирани моторни возила), материјали, делови или опрема наменети за таа стока или производи.

Тука спаѓаат гаранции или тврдења дадени во секое време за соодветноста, квалитетот, издржливоста или извршувањето на секој дел што е даден во оваа потточка од точката f) и инструкции или совет за природата, употребата или чувањето на овие производи од страна на осигуреникот или во име на осигуреникот.

Тука не спаѓаат автомати (храна/пијалаци) или друг имот што е под наем или што е поставен за да го користат други луѓе, а што не се продаваат.

- работа или услуги на осигуреникот значи работа, услуги или активности што ги врши осигуреникот или се вршат во негово име; тука спаѓаат, исто така, сите материјали, делови или опрема што се наменети за таа работа или активности.

Тука спаѓаат гаранции или тврдења дадени во секое време за соодветноста, квалитетот, издржливоста или извршувањето и инструкции или совет за природата, употребата или нивно чување од страна на осигуреникот или во име на осигуреникот.

Се смета дека работата на осигуреникот завршила кога најрано се исполнил некој од следниве случаи: кога целата работа за којашто е склучен договорот на осигуреникот е завршена; кога целата работа на одредена локација е завршена, иако договорот што го склучил осигуреникот се однесува за повеќе локации, но само во однос на завршената работа токму на одредената локација; кога дел од работата е завршена на локацијата и пуштена во употреба од страна на лице или организација што не е друг изведувач или подизведувач што работи на истиот проект, но само за тој дел од работата.

Работата на осигуреникот за која е потребен сервис, одржување, поправка или замена, а која е, инаку, завршена, се смета за завршена.

1.3	Сериски штети и сериски штетни настани	1.3.1	Секој штетен настан или серија штетни настани што непосредно или посредно произлегуваат од ист случај, состојба, грешка или опасност, непредупредување или пропуст, или што на каков било начин вклучуваат исти или поврзани факти, околности, ситуации, трансакции или настани или исти или поврзани серии факти, околности, ситуации, трансакции или настани, било да се логички поврзани, последователно или на некој друг начин, треба заедно да се соберат и да се сметаат за еден осигурен случај, без оглед во кое време настанале од почетокот на осигурителниот период или од бројот на лицата или на субјектите што претрпеле оштетување на имот или телесни повреди.
		1.3.2	Се смета дека штетните настани се случиле на денот кога настанал првиот од серијата штетни настани.
1.4	Имотна штета	1.4.1	Имотна штета значи физичка повреда на материјален имот или негово уништување, вклучувајќи ги сите последователни економски загуби што се резултат од штетата.
		1.4.2	Губењето, оштетувањето, бришењето, уништувањето или измената на електронски податоци не се сметаат за имотна штета.
Електронски податоци значи информација, факти или програми што се чуваат, што се креираат или користат или што се пренесуваат на или од компјутерски софтвер, вклучувајќи системи и апликативни софтвери, хард-дискови или флопи-дискови, цеде-ром, касети, драјвери, ќелии, уреди за обработка на податоци или други медиуми што се користат со електронски контролирана опрема.
		1.4.3	Губењето или исчезнувањето на материјален имот не се смета за имотна штета.
1.5	Телесна повреда		Телесна повреда значи физичка штета (оштетување или повреда) нанесена на тело што како последица има економска штета. Тука спаѓаат: смрт, болест, попреченост, шок, болка и страдање, ментална болка или ментална повреда.
1.6	Последователна економска штета		Последователна економска штета значи економска (финансиска) загуба што е директна последица на осигурена имотна штета или телесна повреда, во согласност со ставките 1.4 и 1.5 и се смета дека е дел од таа имотна штета или телесна повреда што е предизвикана од ист штетен настан што ја предизвикал соодветната имотна штета или телесна повреда.
2	Промени во ризиците во дејноста на осигуреникот	2.1	Ова осигурување се применува за зголемени и проширени изложувања на ризици на дејноста на осигуреникот поради деловни причини или причини поврзани со дејноста, освен ако овие измени не влијаат материјално врз фактите или врз околностите што постоеле кога започнало осигурувањето, или на следниот датум на обнова на осигурувањето.
Што се однесува на производите на осигуреникот што се наведени во точка 3 од полисата, се смета дека со ова осигурување се покриваат само квантитативни зголемувања.
		2.2	За секоја измена што материјално влијае врз фактите или врз околностите што постоеле кога започнало осигурувањето, или на следниот датум на обнова на осигурувањето, мора писмено да се извести осигурувачот веднаш штом осигуреникот дознал за измената.
		2.3	Во случај на зголемување на ризиците во дејноста на осигуреникот поради измена или создавање нови законски одредби, и осигурувачот би можел во период од една година од стапувањето во сила на овие законски одредби да го прекине осигурувањето со писмено известување со препорачана пошта 30 дена пред датумот на прекинување на

- осигурувањето.
- 2.4 Во случај на измени што материјално влијаат врз фактите или врз околностите што постоеле кога започнало ова осигурување, или на следниот датум на обнова на осигурувањето му биле дадени на осигуреникот, тогаш секоја од договорните страни може да побара корекција на премијата и/или на обемот на покритие на ова осигурување. Доколку двете договорни страни не можат да се договорат, тие имаат право да го прекинат осигурувањето во рок од 30 дена од датумот кога осигурувачот го добил известувањето.
- 3 Територијална покриеност
- 3.1 Ова осигурување се применува само за осигурени случаи што се случиле на географската територија што е наведена во точка 4 од полисата за осигурување.
- 3.2 Ова осигурување не се применува за штети од телесна повреда или оштетување имот што настанале или за коишто се бара надомест за штета според законите во САД, Канада, Австралија и Нов Зеланд, без оглед каде е седиштето на судот, освен ако јасно не се договори поинаку, како што е наведено во точка 4 од полисата за осигурување.
- 4 Период на осигурително покритие
- Ова осигурување се применува само за осигурени случаи што настанале во текот на важењето на осигурителното покритие, како што е наведено во точка 5 од полисата за ова осигурување.
- 4.1 Со ова осигурување се покриваат осигурени случаи што се случиле во текот на важењето на осигурителното покритие, но причината за нивно настанување датира пред започнувањето на ова осигурување, само ако осигуреникот докаже дека не знаел за причината што довела до штетниот настан во времето кога осигурувањето било склучено и само, доколку не е поинаку договорено и наведено во став 15.2 од условите (ретроактивен датум), ако причината била утврдена две години пред датумот на започнување на ова осигурување.
- 4.2 Во случај ако не може точно да се одреди датумот на настанување на осигурениот случај за телесна повреда, се смета дека осигурениот случај настанал во време кога за првпат е откриено здравствено нарушување што е потврдено од медицинско лице.
- 4.3 Период на покритие значи временски период што започнал на датумот на започнување на осигурителното покритие, а завршил на датумот на завршување на покритието што се наведени во точка 5.1 од полисата, и двата датуми започнуваат во 00:00 часот стандардно време според адресата на осигуреникот, под претпоставка, сепак, дека датумот на истек на покритието би можел да се измени во согласност со ставот 7.7 (откажување) или ставот 7.13 (обновување) на ова осигурување.
- 5 Лимити на одговорност
- Износот што е наведен во лимити на одговорност во точка 6 од полисата е максималниот износ за обесштетување на осигуреникот од осигурувачот и тука спаѓаат сите надоместоци и поврзани трошоци што се споменати во ставките 5.5 и 5.6 во врска со еден осигурен случај, во склоп на значењето на ставот 1.2, дури и ако осигурувањето се однесува на повеќе лица, којшто е одговорен да ги плати штетите.
- 5.1 Комбиниран единечен лимит
- Износот што е наведен во лимити на одговорност во точка 6 од полисата за ова осигурување е максималниот износ што осигурувачот ќе го исплати во целост за сите телесни повреди, имотни штети и економски загуби како последица на овие штети, како и сите други штети што се покриени со ова осигурување и сите поврзани трошоци што се споменати во ставките 5.5 и 5.6 заедно, а настанале како резултат на еден штетен настан.

- 5.2 Агрегатен лимит** Максимален агрегатен лимит на обесштетување на осигуреникот од осигурувачот во врска со сите надоместоци за телесни повреди и имотни штети и последователни економски загуби, за сите други штети што се покриени со ова осигурување и трошоци што се споменати во ставките 5.5 и 5.6, а што настанале во текот на осигурителното покритие е, ако не е поинаку договорено и наведено во агрегатниот лимит на одговорност во точка 6.1 од додатокот на ова осигурување, износот (единечен агрегат) наведен во лимити на одговорност во точка 6 од полисата за ова осигурување.
- 5.3 Подлимити** Подлимит, како што е даден во точка 7 во полисата, е максималниот износ на обесштетување на осигуреникот од осигурувачот во врска со сите надоместоци за телесни повреди и имотни штети и последователни економски загуби и трошоци што се споменати во ставките 5.5 и 5.6, а што произлегуваат од осигурената телесна повреда, имотна штета или економска загуба што произлегува од потврдениот дел на подлимит во покритието, а што настанале во периодот на важење на покритието и за коишто важат одредбите во ставките 5.1 и 5.2.
- 5.4 Франшиза** Франшизата/те, како што е наведено во точка 8, паѓа/(ат) на товар на осигуреникот за плаќање во оној период што ќе го одреди осигурувачот. Франшизата се однесува на трошоците за одбрана, како и за износот на обесштетување. Одговорноста на осигурувачот да го обесштети осигуреникот според ова осигурување се применува само за износот на трошоците за одбрана и за обесштетувањето што го надминува износот на франшизата/те.
- 5.5 Трошоци за одбрана**
- 5.5.1 Ако е поднесена тужба, тогаш ова осигурување се применува за разумно направените трошоци за хонорари и за потребните трошоци во судскиот спор за да се одбрани осигуреникот, дури и ако се докаже дека отштетното побарување е неосновано.
 - 5.5.2 Ова осигурување се применува за трошоците за правна одбрана направени според насоки на осигурувачот во казнена или во прекршочна постапка, но само со посебна согласност како што е наведено во точка 13 од полисата.
 - 5.5.3 Осигурувачот нема обврска да надомести трошоци за одбрана или да учествува во одбрана на тужбата ако се исполнат лимитите на одговорност на осигурувачот.
 - 5.5.4 Осигурувачот може на своја волја да ги истражи околностите и да направи спогодба, без оглед на тоа дали е поднесено барање за надомест на штета или е поднесена тужба.
 - 5.5.5 Ако решавањето на отштетното побарување по основа на одговорност се направи со прифаќање, исплата или со спогодба, по волја (дискреционо право) на осигурувачот, а со тоа не се согласи осигуреникот, и осигурувачот со препорачано писмо или со друго правно обврзувачко известување го извести осигуреникот дека е подготвен да го стави на располагање својот дел од договорот за надомест на штетата и на трошоците и да го исплати оштетениот, тогаш осигурувачот нема да сноси никакви дополнителни плаќања, камати или други трошоци од денот на дадената изјава.
- 5.6 Дополнителни трошоци** Ова осигурување се применува за надоместок на трошоци направени за спроведените мерки за да се спречи или да се намали штетата, или единствено како одговор на итна ситуација, под претпоставка дека штетата ќе настанела веднаш ако не биле спроведени мерките, но само ако дополнително се договори и се наведе во во точка 14 од полисата.

6	Исклучоци	Со ова осигурување нема да се обесштети осигуреникот или некое трето лице, ниту ќе му се исплатат трошоците за одбрана на осигуреникот за штети за коишто е одговорен осигуреникот, а што непосредно или посредно се предизвикани, произлегле или на некој начин се поврзани со следниве исклучени ризици:
6.1	Намерни дејства	Ова осигурување не се применува за штети причинети со намерно незаконско дејство на осигуреникот. Под намерна активност се подразбира: 6.1.1 дејства или пропусти од коишто од гледна точка на разумен човек би се очекувало да настанат со некоја веројатност телесни повреди или имотна штета под околности во кои осигуреникот би предизвикал телесна повреда или имотна штета, но кои биле прифатени (на пр. заради заштеда на време или трошоци), дури и кога реалната телесна повреда или имотна штета е со различен степен или вид од намерната или очекуваната; 6.1.2 запознаеност на осигуреникот за неисправноста или за штетната природа на произведениот производ или извршената работа.
6.2	Осигуреник/ци	Ова осигурување не се применува за телесни повреди и имотна штета и последователна економска загуба што ја претрпеле: 6.2.1 самиот осигуреник, тој или таа, или самите осигуреници (вклучувајќи го првоименуваниот осигуреник или договарач на осигурувањето) во согласност со став 1.1; 6.2.2 компании во кои осигуреникот или лица издржувани од него/неа имаат учествувачки интерес, во сооднос на процентот на учество што осигуреникот или издржуваните лица го имаат во овие компании; компании што припаѓаат на иста корпоративна група (како осигуреникот или негови издржувани лица, во сооднос на процентот на учество што непосредно и/или посредно го има контролирачката компанија во овие компании); 6.2.3 издржувани лица на осигуреникот/ците. Под издржувани лица спаѓаат сопругник, роднински поврзани лица по нагорна и надолна линија (што не се директно поврзани), семејство, старател и очув и маќеа, браќа и сестри што живеат во исто семејство; вонбрачната заедница се смета дека има исто значење како и брачната заедница; 6.2.4 акционери на осигурениците и на нивните издржувани лица.
6.3	Парични казни, казни и штети	Ова осигурување не се применува за парични казни, казни, казнени, примерни, ликвидирани или влошени штети или за мултиплицирање на штетите за коишто треба да се плати надомест.
6.4	Договорна одговорност	6.4.1 Ова осигурување не се применува за одговорност што е преземена со некаков договор, спогодба или гаранција, освен до оној степен до кој таа одговорност законски би била наметната и кога би немало договор, спогодба или гаранција. 6.4.2 Ова осигурување не се применува за одговорност за извршување (исполнување) на договорна обврска или за надомест како замена за извршувањето на таа должност.
6.5	Одговорност на работодавец	6.5.1 Ова осигурување не се применува за телесни повреди и имотни штети и последователни економски загуби на вработен кај осигуреникот, а што произлегуваат и се случиле : а) додека е на работа кај осигуреникот; б) при вршење работни задачи поврзани со водењето на дејноста на осигуреникот.

	6.5.2	Ова осигурување не се применува на штети за коишто е одговорен брачниот другар, дете, родител, брат или сестра на вработеното лице како последица или во контекст на став 6.5.1 погоре. Ова исклучување се применува: а) кога осигуреникот би можел да биде одговорен како работодавец или во кое било друго својство; б) за каква било штета со поделена одговорност или за исплата на некој друг што мора да плати отштета поради телесна повреда.
6.6	Практики поврзани со работен однос	6.6.1 Ова осигурување не се применува за телесни повреди на лице што биле предизвикани од следново: а) одбивање да се вработи тоа лице, б) престанок на работниот однос на тоа лице; в) практики, политики, дејства или пропусти поврзани со работниот однос, како што се принуда, демотивирање, оценување, прераспореѓување, дисциплина, клевета, вознемирување, понижување, злонамерно гонење или дискриминација насочена кон тоа лице; г) на брачниот другар, детето, родител, брат или сестра на тоа лице поради телесна повреда на тоа лице кому му се насочени практиките поврзани со работниот однос опишани во став 6.6.1 погоре.
6.7	Надомест на работници и други слични законски одредби	Ова осигурување не се применува за штети за коишто е одговорен осигуреникот според кој било закон за исплата на надомест на работници или какви било слични закони.
6.8	Закони или права за интелектуална сопственост	Ова осигурување не се применува за вистински или за наводни телесни повреди или имотни штети или последователни економски загуби што произлегуваат, доведуваат или на кој било начин се однесуваат на некакво вистинско или наводно тврдење или прекршување или злоупотреба од страна на некое лице или организација (вклучувајќи го и осигуреникот) на некој закон или право за интелектуална сопственост, без разлика дали ова осигурување, инаку, би се применувало за целата или за некој дел од таа вистинска или наводна повреда или штета во случај кога не би постоело вистинско или наводно тврдење, прекршување или злоупотреба.
6.9	Воздухоплови, моторни возила или пловила	6.9.1 Ова осигурување не се применува за штети што произлегуваат поради поседување, одржување, користење на воздухоплов или негово доверување на други лица, а што е во сопственост на осигуреникот или што осигуреникот го управува, го изнајмува или го зема под наем. Под употреба се подразбира работа и утовар или растовар. Воздухоплов значи секое летало што е потешко од воздухот или полесно од воздушно летало, вклучувајќи ги и беспилотните летала/дронов, а што се изработени за транспорт на лице или имот, проектили, вселенски летала или хOVERCRAFT. 6.9.2 Ова осигурување не се применува за штети што произлегуваат поради поседување, одржување, физичка или правна контрола, користење на моторни возила или приколки или нивно доверување на други лица, додека овие моторни возила или приколки коишто се во сопственост на осигуреникот, кои осигуреникот ги управува, ги изнајмува или ги зема под наем, се регистрирани според законска обврска (лиценцирани од јавен орган) или за што осигурувањето е потребно или задолжително. Под употреба се подразбира работа и утовар или растовар. Моторно возило е секаков тип машина на тркала или на гасеници

		направено или наменето да биде самоодно возило на механички погон. Сепак, овој исклучок не се однесува на користење моторни возила како неподвижен извор на енергија.
	6.9.3	Ова осигурување не се применува за штети што произлегуваат поради поседување, одржување, користење на пловен објект или негово доверување на други лица, а што е во сопственост на осигуреникот или што осигуреникот го управува, го изнајмува или го зема под наем. Под употреба се подразбира работа и утовар или растовар. Пловен објект значи секаков брод или пловило од кој било тип, без разлика дали е самоодно или не е, вклучувајќи без ограничување и товарни бродови, патнички бродови, други бродови што се користат за транспорт, влекачи, товарен чамец, пловила за складирање стока, танкери, бродови за бушење и платформи за дупчење на море.
6.10	Имот на чување или под контрола на осигуреникот	6.10.1 Ова осигурување не се применува на имот што е во сопственост, што е изнајмен или даден под закуп или што го користи осигуреникот или имот за којшто се грижи, го чува или е под контрола на осигуреникот. 6.10.2 Ова осигурување не се однесува на простории што се продадени, дадени или напуштени од осигуреникот, ако имотната штета настанала во кој било дел од овие простории.
6.11	Подвижен и неподвижен имот	6.11.1 Ова осигурување не се однесува на подвижен имот доколку штетата била предизвикана при користење на имотот, негово транспортирање, обработка или какви било други активности што се извршени на имотот или со него. 6.11.2 Ова осигурување не се однесува на оние делови од неподвижен имот што се непосреден предмет на обработка, користење или на која било друга активност.
6.12	Оштетување на производ или работа на осигуреникот	Ова осигурување не се однесува на имотни штети и на последователна економска загуба на просториите што се во сопственост на осигуреникот или што осигуреникот ги користи за сопствени деловни потреби, или штети на производот или работењето на осигуреникот, како што е дефинирано во ставовите 1.2.3 (f) и 1.2.3 (e), а што произлегле од тоа или од некој негов дел. Ова осигурување не се однесува на имотни штети и на последователна економска загуба на некој дел од кој било имот што мора да се поправи, реновира или замени поради неправилно извршена работа од страна на осигуреникот или во име на осигуреникот, или поради материјали или опрема што се или се докажало дека се неисправни или несоодветни за оваа работа. Овој исклучок не се применува за имотни штети и за последователна економска загуба што произлегуваат од таквата работа.
6.13	Загуба од употреба на материјален имот	6.13.1 Ова осигурување не се применува за штети поради загуба од употреба на материјален имот, а кој не е физички оштетен или уништен (оштетен имот). 6.13.2 Ова осигурување не се однесува на штети што произлегуваат од загуба од употреба на материјален имот, а што се должи на комбинирање, мешање, измешување или преработка на неисправен производ што го испорачал осигуреникот заедно со други производи или поради фактот што материјалниот имот бил неисправно произведен или обработен од машина што ја набавил осигуреникот (или ја одржува или ја поправа) без да се случи физичко оштетување на материјалниот имот.

6.14 Воздухоплови, автомобили, жичници (вагон-качувалки), гондоли, воздушни летала, железнички производи	Ова осигурување не се однесува на каков било производ што е дизајниран или произведен и што е вграден во авиони, автомобили, жичници (вагон-качувалки), гондоли, воздушни летала или железници.
6.15 Повлекување на производи, работа и на оштетен имот	Ова осигурување не се однесува на отштетни побарувања поради настанати штети, загуба, трошоци или расходи што ги направил осигуреникот или други лица во врска со неупотреба, повлекување, отповикување, проверка, поправка, замена, корекции, преместување или отстранување на: 6.15.1 производ на осигуреникот; 6.15.2 работа на осигуреникот; 6.15.3 оштетен имот; доколку таквиот производ, работа или имот се извади или се повлече од пазарот или ако не се употребува од кое било лице или организација поради познат или сомнителен дефект, недостаток, несоодветност или опасна состојба.
6.16 Гаранција за производ	Ова осигурување не се однесува на гаранција на производ или гаранција што ја издал осигуреникот или е дадена во негово име.
6.17 Неодобрена стока или производи	Ова осигурување не се применува за штети, загуби, трошоци или издатоци што произлегуваат од реални, наводни или загрозувачки опасни својства на стоки или производи чија употреба или дејство не биле тестирани на соодветен и современ начин за да се потврди дека тие соодветствуваат на специфичната намена. Во секој случај, се смета дека не е направено соодветно тестирање доколку не е издадено одобрување или лиценца пропишана со законски регулативи или прописи за употреба на производот.
6.18 Тутун	Ова осигурување не се применува за штети, загуби, трошоци или издатоци што произлегуваат од производи од тутун и од производи поврзани со консумирање тутун.
6.19 Азбест, силикон	Ова осигурување не се применува за штети што непосредно или посредно произлегуваат од влијание на азбест или силикон, или се резултат на тоа влијание или се последица на азбест или на силикон, во каква било форма или количина.
6.20 Електромагнетни и магнетни полиња	Ова осигурување не се применува за штети, загуби, трошоци или издатоци што непосредно или посредно произлегуваат од изложеност на магнетни или на електромагнетни полиња.
6.21 Радиоактивност	Ова осигурување не се однесува на одговорност на осигуреникот за штети што настанале или што се посредно или непосредно предизвикани или ако за нивното настанување придонело следново: 6.21.1 јонизрачко зрачење (радијација); 6.21.2 радиоактивна контаминација со нуклеарно гориво или од нуклеарен отпад поради согорување на нуклеарно гориво; 6.21.3 радиоактивни, токсични, експлозивни или други опасни својства на секој експлозивен нуклеарен составен предмет или негов нуклеарен составен дел; или складиштење, транспорт, составување, расклопување, одржување или служење со секако нуклеарно оружје или негов нуклеарен составен дел.
6.22 Биолошки агенси	Ова осигурување не се однесува на штети, загуби, трошоци или издатоци што произлегуваат од реални, наводни или загрозувачки контаминирачки, патогени, токсични или други опасни својства на биолошките агенси.

6.23 Генетичко оштетување и генетски модифициран организам	6.23.1 Ова осигурување не се однесува на одговорност за телесни повреди предизвикани со оштетување на генотипот на човечки клетки, вклучувајќи, но не ограничувајќи се на микроб и матични клетки или ембриони, без разлика дали оштетувањето се должи на пренос или на индиректно дејство на трансгенетски материјал или на директна или техничка интервенција за репродуктивни цели. 6.23.2 Ова осигурување не се однесува на одговорност во врска со генетски модифицирани организми.
6.24 Постепена емисија	Ова осигурување не се однесува на одговорност за предизвикани имотни штети поради постепени емисии или поради постојани и постепени влијанија на топлина, гасови, пари, течности или на неатмосферски врнежи (како што се чад, гареж, прав).
6.25 Загадување	6.25.1 Ова осигурување не се применува за загуби или штети што настанале поради условите на загадувањето: а) во или од некоја просторија, место или локација што е или секогаш била во сопственост на осигуреникот или осигуреникот ја користел, ја изнајмил или ја дал под закуп; б) поради вршење на деловни активности на осигуреникот или тоа го правел изведувач или подизведувач во име на осигуреникот, далеку од просториите на осигуреникот; в) од некој од производите на осигуреникот. Сепак, овој подстав не се применува за следниве штети: д) телесни повреди, ако се здобиле во објектот, а биле предизвикани од чад, задушлива пареа, испарувања или саѓи, гареж од опремата што се користи за загревање на објектот; ѓ) телесни повреди или оштетување на имот што се предизвикани од топлина, чад или задушлива пареа што ги испушта непријатен оган; е) телесни повреди или оштетување на имот што се случиле во објектот, а биле предизвикани од испуштање на гасови, задушлива пареа или испарливи мириси од материјали што се внеле во објектот заради вршење на работата од страна на осигуреникот или од изведувачот или подизведувачот во име на осигуреникот. 6.25.2 Ова осигурување не се применува за штети, трошоци или издатоци што произлегуваат од следново: а) молба, барање, налог или законско барање или регулативен пропис што бара секој осигуреник или кое било друг лице да направи тестирање, следење, чистење, отстранување, чување, третирање, детоксикација или неутрализација или каков било друг одговор на влијанието на условите за загадување или процена на тие влијанија; б) отштетни побарувања или тужба поднесена од државна институција или во име на таа институција за штети предизвикани од тестирање, следење, чистење, отстранување, чување, третирање, детоксикација или неутрализација, или на каков било начин одговарање на влијанието на условите за загадување или од проценување на тие влијанија. 6.25.3 Под услови на загадување се подразбираат испуштање, растурање, миграција, протекување, ослободување или истекување на каков било цврст, течен, гасовит или термички надрозувач или загадувач, зрачење, звук, воздушен притисок, електрично зрачење, вклучувајќи, но не ограничувајќи се на чад, пари, саѓи, задушливи испарувања, киселини, алкали, токсични хемикалии, медицински отпад и отпаден материјал во

земјата или на неа, или која било структура на земја, атмосфера или каков било воден тек или облик на вода, вклучувајќи ги и подземните води, под услов овие услови да не се присутни во животната средина природно, во количини или концентрации што се откриени.

Поимот „отпад“, како што се користи во оваа дефиниција, вклучува материјали што треба да се отстрануваат или се отстрануваат, рециклираат, обновуваат или се култивираат.

6.26 Војна и чин на насилство

Ова осигурување не се однесува на штети предизвикани од војна, без разлика дали е објавена, или секаков чин или услов што произлегува од војна. Поимот војна во контекст на ова осигурување значи граѓанска војна, востание, инвазија, дејство на странски непријател, граѓански немири, воена или узурпирачка власт, бунт или револуција, чинови на насилство по повод јавни собири, демонстрации и митинзи или чинови на насилство во врска со штрајкови и отпуштања од работа или чинови на насилство од политички организации.

6.27 Санкции

Без оглед на кои било услови во овој договор за осигурување, се смета дека осигурувачот нема да овозможи осигурително покритие и нема да изврши исплата на надомест на отштетно побарување или да понуди друг вид надомест на осигуреникот до оној степен до кој со таквото покритие, исплата на надомест на отштетно побарување или на друг вид надомест осигурувачот би се изложил на некакви санкции, забрана или рестрикции според резолуциите на Обединетите нации или според трговските или економските санкции, законските одредби или регулативите на Европската Унија, Македонија или на САД (под услов со ова да не се прекршува ниту една регулатива или специфична законска одредба на локално ниво што важи за осигурувачот).

6.28 Тероризам

Ова осигурување не се однесува на секаков чин на тероризам, без оглед на која било друга причина или настан што истовремено или последователно довеле до штета или каква било активност за преземање контрола, за спречување, сузбивање или активност што е на кој било начин поврзана со секаков чин на тероризам.

Под терористички чин се подразбира секое дејство, вклучувајќи, но не ограничувајќи се на употреба на сила или на насилство (вклучувајќи сајбер напади) и/или закана од нив, од кое било лице или група(и) лица, без разлика дали дејствуваат сами или во име на некоја организација/и или во врска со истата или со влада(и), а се извршени за политички, религиозни, идеолошки или слични цели, ако се вклучи и намерата да се влијае врз влада и/или да се предизвика страв кај јавноста или кај дел од неа.

6.29 Директори и раководители

Ова осигурување не се применува за штети, трошоци или издатоци поради чисто економски загуби за коишто се одговорни директорите или раководителите кај осигуреникот или во некои други осигурени компании.

6.30 Чисто економски загуби

Ова осигурување не се применува за чисто економски загуби. Чисто економски загуби се економски (финансиски) штети што не се последица на осигурена имотна штета или на телесна повреда како што е дефинирано во ставовите 1.4 и 1.5.

6.31 Сајбер

Ова осигурување не се применува за штети што настанале од:

6.31.1 каков било пристап или откривање на доверливи или лични податоци на некое лице или организација, вклучувајќи патенти, деловни тајни, методи на обработка, списоци на клиенти, финансиски информации, информации за кредитни картички, за здравствена состојба или секаков друг вид информации што не се од јавен интерес;

	6.31.2 штета, штета од некористење, оштетување, уништување, неможност за пристап или неможност за манипулирање со електронски податоци. 6.31.3 Ова исклучување се применува дури и ако се бара надомест за трошоци за известување, трошоци за следење на кредит, трошоци за судска медицина, трошоци за односи со јавноста или секакви други штети, трошоци или издатоци што ги направил осигуреникот или други лица, а што произлегуваат од гореопишаното во став 6.31.1 или 6.31.2. Меѓутоа, освен ако не се примени ставот 6.31.1 погоре, со ова осигурување не се исклучуваат надоместоци за штети од телесни повреди. Ова исклучување не се однесува ниту на имотна штета. Секоја загуба, оштетување, бришење, уништување или измена на електронските податоци нема да се смета за имотна штета. 6.31.4 Како што се користи во ова исклучување од осигурување, поимот електронски податоци значи информација, факти или програми што се чуваат, што се креираат или користат или што се пренесуваат на или од компјутерски софтвер, вклучувајќи системи и апликативни софтвери, хард-дискови или флопи-дискови, цеде-ром, касети, драјвери, келии, уреди за обработка на податоци или други медиуми што се користат со електронски контролирана опрема.
7. Услови 7.1 Плаќање на премија и важење на покрите	Должност за плаќање и примање на премијата 7.1.1 Договорачот на осигурувањето е должен да ја плати премијата на осигурувањето, но осигурувачот е должен да ја прими исплатата на премијата од секое лице што има правен интерес таа да биде платена (член 968, став 1). 7.1.2 Премијата се плаќа во договорените рокови, а ако треба да се исплати одеднаш, се плаќа при склучувањето на договорот (член 968, став 2). 7.1.3 На износот на премијата што се плаќа во договорени рокови може да се пресмета и да се наплати договорена камата. 7.1.4 Ако договорачот на осигурувањето не ја плати премијата во договорениот рок, осигурувачот може, покрај главницата, да му пресмета и даночна камата. 7.1.5 Место за плаќањето на премијата е местото во кое договорачот на осигурувањето има свое седиште, односно живеалиште, ако со договорот не е одредено некое друго место (член 968, став 3). 7.1.6 Ако премијата се плаќа преку пошта, се смета дека договорачот на осигурувањето со уплата на должниот износ преку пошта ја исплатил својата обврска кон осигурувачот откако во банката на осигурувачот ќе пристигне паричната дознака. 7.1.7 Ако премијата се плаќа со чековна уплатница на одредена сметка на осигурувачот, ќе се смета дека договорачот на осигурувањето го извршил плаќањето на премијата тогаш кога ќе го уплати должниот износ на чековната уплатница во корист на означената сметка на осигурувачот под услов паричните средства да пристигнат на сметката на осигурувачот во банката депонент. Договарач на осигурувања – лице што со осигурувачот склучува договор за осигурување
7.2. Обврски на осигуреникот во случај на настанување на штета, отштетно побарување или тужба	7.2.1 Во случај на штетен настан или ако изгледа разумна веројатноста дека може да се случи штетен настан и да доведе до осигурен случај, осигуреникот мора веднаш да ги преземе сите одговорни чекори на свој трошок за да спречи или да ги сведе на минимум телесна повреда, имотни штети и секакви други загуби, штети или издатоци. 7.2.2 Осигуреникот мора веднаш, најдоцна до три дена по сознавање, писмено да го извести осигурувачот за секој штетен настан што

- веројатно води до осигурен случај, според ова осигурување, и мора веднаш на осигурувачот да му ги достави целата документација и сите информации што се релевантни за секој еден штетен настан, вклучувајќи ги сите барања, судски налози, повици за суд, постапки, известувања за кривично гонење, судски истраги или испитувања и сите поврзани информации.
- 7.2.3 Осигуреникот мора веднаш писмено да го извести осигурувачот за секој штетен настан каде што има сериозна телесна повреда (вклучувајќи квадриплегија, параплегија, оштетување на мозок или губење на екстремитет) или значително имотно оштетување (вклучувајќи значително оштетување на згради, конструкции или опрема предизвикани од пожар, рушење, експлозија и губење на потпора) и мора веднаш на осигурувачот да му ги достави сите релевантни информации за штетниот настан што ги поседува.
- 7.2.4 Осигуреникот не смее без претходна писмена согласност на осигурувачот, да признае одговорност, да понуди, вети или да изврши плаќање во врска со некој штетен настан.
- 7.2.5 Осигуреникот мора да вложи максимални напори за да ги зачува целиот имот, секој производ, апарати, машини и постројки и сите други работи што можат да помогнат во истрагата или во одбрана на отштетното побарување или во остварувањето на правата на суброгација и, колку што е разумно изводливо, не треба да се прави измена или поправка без согласност на осигурувачот сè додека осигурувачот има можност да направи истрага и проверка.
- 7.3 Контрола на отштетни побарувања
- Осигурувачот има право, по своја дискреција, да ја преземе и спроведе одбраната или решавањето на некое отштетно побарување во име на осигуреникот и на свој трошок и за своја сметка да води судска постапка против секое отштетно побарување за надомест на штета од кои било лица, и осигуреникот треба да ги даде сите потребни информации и секаква помош.
- Осигуреникот ќе го ополномошти адвокатот што го назначил осигурувачот, ќе му ги даде на адвокатот сите потребни информации и ќе му го довери водењето на постапката.
- 7.4 Суброгација
- Во случај на исплата на надомест според ова осигурување, врз осигурувачот преминуваат сите права на осигуреникот против лице или организација што е одговорно за штетата, и осигуреникот ќе ги изврши и достави сите соодветни инструменти и документи и ќе направи сè друго што е потребно за да ги обезбеди тие права. Секој износ што на ваков начин е повратен се уважува и доколку е сторено во согласност со одредбите од релевантниот закон што се применува за оваа работа.
- 7.5 Друго осигурување
- Штом е практично изводливо, но во рок од 14 дена по склучувањето на кој било друг договор за осигурување, осигуреникот ќе го извести осигурувачот и ќе му ги даде сите детали за тоа друго осигурување со кое се обезбедува обесштетување, целосно или делумно, за штетите за коишто е одговорен осигуреникот според ова осигурување.
- 7.6 Ослободување на осигуреникот од одговорност
- Осигурувачот може да му исплати на осигуреникот обесштетување со одреден лимит откако ќе се одбие сума или сумите што веќе биле исплатени како надомест или помал износ за ликвидација на таа штета или штети и со така направената исплата, осигурувачот се откажува од водењето и од контролата на отштетното побарување и нема да има никаква понатамошна одговорност за таа штета или штети, освен да ги плати трошоците за судскиот спор што можат да се повратат или што се направени во врска со работите пред датумот на извршеното

плаќање, и осигурувачот нема одговорност за штети што наводно ги претрпел осигуреникот како последица на некоја активност или пропуст на осигурувачот во врска со тоа барање за надомест на штета или судска постапка.

7.7	Последици од неисплата на премија	7.7.1 Обврската на осигурувачот од осигурувањето почнува, ако не се договори поинаку, односно доколку со условите за одделни видови осигурувања не е одредено поинаку, по истекување на 24 часа од денот што во полисата е назначен како почеток на осигурувањето, ако од тој ден е платена премијата, а инаку по истекување на 24 часа од денот на уплатата на премијата. 7.7.2 Ако е договорено премијата да се плаќа по склучувањето на договорот, обврската на осигурувачот да го исплати надоместот од осигурувањето почнува од денот определен во договорот како ден за почеток на осигурувањето (член 969, став 2). 7.7.3 Може да се договори обврската на осигурувачот да почнува од моментот на склучување на договорот за осигурување. 7.7.4 Ако договарачот на осигурувањето премијата што стигнала по склучување на договорот не ја плати до стасаноста, ниту тоа го стори некое друго заинтересирано лице, договорот за осигурување престанува според самиот закон по истекувањето на рокот од 30 дена откако на договарачот на осигурувањето му е вработено препорачано писмо од осигурувачот со известување за стасаноста на премијата, но со тоа што тој рок не може да истече пред да поминат триесет дена од стасаноста на премијата. 7.7.5 Во секој случај, договорот за осигурување престанува според самиот закон ако премијата не биде платена во рок од една година од денот на стасаност (член 969, став 3 и 4). 7.7.6 Обврската на осигурувачот престанува: 1. кај договор за осигурување со одреден рок на траење со истекување на 24-тиот час од денот што во полисата е означен како ден на истекување на осигурувањето, ако не е договорено поинаку, односно ако во условите или во одделните услови за осигурување за одделни видови осигурувања не е одредено поинаку; 2. кај договор за осигурување со неодреден рок на траење, ако во полисата е означен само почетокот на осигурувањето, со примена на ставовите 4 и 5 на овој член, се продолжува од година во година, освен ако некоја од договорните странки најдоцна три месеци пред истекувањето на тековната година од осигурувањето писмено не ја извести другата странка дека не сака да го продолжи договорот за осигурување. Во тој случај, договорот за осигурување престанува со истекувањето на 24 часа на последниот ден од тековната година на осигурувањето.
7.8	Примена на закон	Во случај на спор меѓу договарачот на осигурувањето, осигуреникот и осигурувачот, надлежен е Основниот суд Скопје 2, Скопје. Договарачот, осигуреникот или корисникот на осигурувањето може да достават жалба во однос на осигурувачот до Агенцијата за супервизија на осигурувањето, како орган надлежен за супервизија на друштвата за осигурување.
7.9	Законски прописи	Осигуреникот мора да преземе разумни мерки за усогласување со сите законски обврски и прописи што ги налагаат законски или владини органи.
7.10	Арбитража	Доколку по кој било дел од овој договор (полисата за осигурување) дојде до спор, двете страни (осигуреникот и осигурувачот) ќе започнат меѓусебни преговори во

траење од најмногу еден месец. Доколку во рокот од еден месец преговорите не завршат со договор за настанатиот спор, меѓусебните преговори ќе продолжат и во наредниот месец, ако за тоа се согласни и двете страни.

По исцрпувањето на рокот за меѓусебни преговори, двете страни пристапуваат кон арбитража. Арбитражата е водена од арбитражна комисија. Арбитражната комисија се состои од тројца членови, од кои по еден делегира секоја од двете страни во рок од 7 (седум) дена по исцрпувањето на рокот за преговори. Членовите на арбитражната комисија, делегирани од двете страни, именуваат претседател на арбитражната комисија во рок од 15 (петнаесет) дена. Претседателот треба да биде стручен за областа за која се води арбитражата, со најмалку 4 (четири) години работно искуство во таа област. Доколку двете страни не се договорат за името на претседателот на арбитражната комисија, тој ќе биде именуван од страна на една од следните институции: факултет што ја покрива областа на спорот, друштво на проценители или Стопанската комора на РМ.

Ниту една страна нема право да отповика свој член од арбитражната комисија до завршувањето на нејзината работа, која не може да трае подолго од 3 (три) месеци од денот на именувањето на нејзиниот претседател. По исклучок од претходниот рок, арбитражната комисија го продолжува своето работење само со писмена согласност на двете страни.

Арбитражната комисија своите одлуки ги носи со мнозинство гласови. Двете страни се обврзуваат дека ќе ги почитуваат одлуките на арбитражната комисија како конечни и неотповикливи. До завршувањето на меѓусебните преговори, евентуално и на работата на арбитражната комисија, и двете страни се откажуваат од поведување судски спорови по предметот на арбитражата, како и од пресметка на камати по основа на спорните побарувања.

Трошоците за арбитражата ќе ги делат и двете страни подеднакво.

Доколку арбитражната комисија не успее да го реши спорот, тој ќе се решава пред месно надлежниот Основен суд Скопје 2, Скопје.

7.11 Измени

Ова осигурување може да се измени само со писмена потврда, којашто станува дел од ова осигурување. Ова се однесува и на сите договарања што се поинакви во однос на одредбите од ова осигурување. Одобрувањето мора да биде потпишано од еден од овластените претставници на осигурувачот.

7.12 Валута

Сите премии, лимити, франшизи, одбитоци, задршки, штети и други износи во оваа полиса се смета дека се изразени и се плаќаат во валутата како што е наведено во точка 11 од додатокот. Доколку се донесе пресуда, спогодбата за плаќање е деноминирана или друг елемент на штетата е изразен во валута што е различна од онаа што е изразена, тогаш исплатата според ова осигурување се врши во валутата што е дадена во точка 11 од додатокот пресметана по среден курс на Народната банка во земјата, како што е наведено во точка 9 од додатокот, на денот кога е донесена конечната пресуда, кога е договорен износот на спогодбата или кога доспева другиот елемент на штетата, поединечно.

7.13 Обнова на осигурување

Доколку периодот на покритее наведен во точка 5 од додатокот е 1 (една) година, периодот на полисата може да се продолжи за уште 1 (една) година со издавање на одобрение за обновување на ова осигурување на крајот на тој период и на секоја следна година, по претходно доставување на какви било информации за преземање ризици што ги бара осигурувачот и со плаќање соодветна премија. Осигурувачот, сепак, нема обврска да понуди или да прифати обновување или какво било продолжување на ова осигурување.

7.14 Полиса

Полиса – документ со кој се потврдува постоење на договорот за осигурување.

- 7.15 Услови за осигурување Услови за осигурување се овие услови за осигурување од општа одговорност кон трети лица, вклучувајќи ги полисата, како што е дефинирана во став 7.14, и секоја клаузула наведена во полисата
- 8 Проширувања Секое проширување на покритие наведено во ставовите од 8.1 до 8.9 од ова осигурување е предмет на посебно одобрување и одобрување само од осигурувачот. Сите проширувања на покритието што ги прифаќа осигурувачот се наведени во точка 12 во додатокот на ова осигурување.
- 8.1 Одговорност за животната средина 8.1.1 Без оглед на став 1 и исклучувањето во став 6.25 од ова осигурување, осигурувачот ќе го обесштети осигуреникот за секаква неочекувана и ненамерна штета или оштетување за што осигуреникот станува законски обврзан да му ги надомести како штета нанесена на трети лица или трошоци што произлегуваат од ненадеен и случаен инцидент, а којшто отстапува од нормалното, непречено вршење на дејноста на осигуреникот поради:
- 8.1.1.1 телесни повреди или имотни штети предизвикани од услови на загадување за што осигуреникот станува законски обврзан да ги плати без разлика дали тие услови се во или надвор од просториите, местото или локацијата што е или била во секое време во сопственост или е користена од осигуреникот, дадена на или земена под закуп од осигуреникот;
- 8.1.1.2 трошоци за расчистување на местото што осигуреникот станува законски обврзан да ги плати, а се предизвикани од условите на загадување на или во имотот на осигуреникот според став 8.1.1.1;
- 8.1.1.3 трошоци за расчистување надвор од локацијата на осигуреникот што осигуреникот станува законски обврзан да ги плати, а што се предизвикани поради намалувањето на условите на загадување во самите простории на осигуреникот според одредбите во став 8.1.1.1 или се предизвикани од условите на загадување поради работата или услугите на осигуреникот;
- 8.1.1.4 оштетување на биодиверзитетот предизвикано од условите на загадување што произлегуваат од осигурениот ризик, без разлика дали условите на загадувањето се во или надвор од имотот (просториите) на осигуреникот и за што осигуреникот станува законски должен да ги плати трошоците за санација врз основа на регулативите на Директивата за одговорност за животната средина (Директива 2004/35/ЕС) во изменета и дополнета верзија или нејзината имплементација од страна на секоја земја членка на Европската Унија;
- 8.1.1.5 во врска со штетите или трошоците според ставовите од 8.1.1.1 до 8.1.1.4 што произлегуваат од состојбата на загадување предизвикана од производот на осигуреникот или од работата предадена на трето лице, покритие се дава дури и без предуслов за ненадеен и случаен инцидент што отстапува од нормалното, непречено вршење на дејноста на осигуреникот. Покритието важи само доколку состојбата на загадување не се должи на влијанието на намената за што се користи производот или се врши работата, или секако би настанала како резултат на влијанието на намената за којашто се користи;
- 8.1.1.6 осигурен случај се смета дека е првото откривање на телесна повреда или имотна штета или оштетување на

- биодиверзитетот што стручно лице може да го докаже, а што произлегува од настан според ставовите 8.1.1 или 8.1.1.5 којшто започнува по ретроактивниот датум на ова осигурување, како што е наведено во точка 5.2 од полисата;
- 8.1.2 под оштетување на биодиверзитетот, во согласност со Директивата за одговорност за животната средина (Директива 2004/35/ЕЗ) во применлива верзија што преовладува или онаа што се имплементира во секоја земја членка на Европската Унија, се подразбира следново:
- а) оштетување на заштитените видови или природни живеалишта,
 - б) оштетување на водите и
 - в) оштетување на земјиштето.
- Оштетувањето на заштитените видови или природни живеалишта не се смета за имотна штета според став 1.4 од ова осигурување.
- 8.1.3. Под трошоци за расчистување се подразбираат секои разумно и потребно направени трошоци за испитување, истрага, отстранување, санација, каде што спаѓаат и трошоци за мониторинг или за отстранување на почва, водна површина, подземни води или други загадувања:
- а) до степен што го налагаат законите за животна средина; или
 - б) коишто, всушност биле направени од некое владино или државно тело или агенција, или од трети лица.
- 8.1.4. Трошоците за расчистување во однос на штета предизвикана кон трети лица ги вклучуваат оние за реставрација.
- Под реставрација се подразбираат разумно и потребно направени трошоци од страна на осигуреникот за поправка, замена или за враќање на недвижен или личен имот во речиси иста состојба во каква што бил пред да биде оштетен. Овие трошоци за реставрација не треба да ја надминат сегашната нето-вредност на таквиот имот пред да се направат трошоците за чистење.
- 8.1.5. Трошоците за санација значат разумно и неопходно направени трошоци за истрага, испитување, отстранување и обновување на штетата во согласност со примарна, компензациона и комплиментарна санација во согласност со одредбите утврдени во Директивата за одговорност за животната средина (Директива 2004/35/ЕЗ) во изменета и дополнета верзија или во нејзината имплементација од страна на секоја земја членка на Европската Унија, и тоа:
- а) до степен што го налагаат законите за животната средина;
 - б) коишто, всушност, биле направени од некое владино или државно тело или агенција.
- Без оглед на ставот 6.2, ова осигурување се однесува на штети предизвикани на заштитени видови, природни живеалишта, води и земја, доколку тие се во сопственост, поседување (на пр. давање или земање под закуп, изнајмување) или само под контрола на осигуреникот, на негови издржувани лица, акционери или поврзани друштва, или лицата што дејствуваат во негово име, доколку не ја предизвикале штетата намерно или од крајна небрежност.
- 8.1.6. Осигурувачот ќе го обесштети осигуреникот за направените трошоци за ублажување на штетите. Во трошоци за ублажување на штетите спаѓаат:
- 8.1.6.1 оние трошоци настанати поради мерките што осигурувачот конкретно му ги наложил на осигуреникот за да ги изврши со цел да се избегнат или ублажат ефектите од условите на загадување или оштетување на биодиверзитетот, што може да доведе до тужба или до трошоци за санација;
 - 8.1.6.2 оние трошоци што произлегуваат од мерките што осигуреникот разумно ги презел на своја иницијатива со добра

волја, со цел или за да се избегнат условите за загадување или оштетувањето на биодиверзитетот што може да доведе до поднесување барање за отштетно побарување или за да се избегнат или намалат секакви последици од условите за загадување или од оштетувањето на биодиверзитетот до степен на итност за преземање на овие мерки. Под итност се подразбираат настани што претставуваат непосредна опасност од условите на загадување или од оштетувањето на биодиверзитетот за што осигуреникот нема друг избор освен да преземе итни мерки, без да има можност да добие претходна писмена согласност од осигурувачот.

8.1.6.3 Трошоците за ублажување не спаѓаат во никакви капитални трошоци за подобрување или во трошоци за одржување, поправка, надградба, заштита или рехабилитација на постројки или објекти или на други инсталации на осигуреникот, чии износи ги надминуваат неопходните трошоци за ублажување на загубите. Ова исто така важи ако постројките или објектите или другите инсталации се во сопственост (на пр. под закуп, лизинг, изнајмени или само под контрола) на осигуреникот, на издржувани лица, акционери или поврзани друштва во согласност со став 6.2 од ова осигурување.

8.1.7 Обврски

Осигуреникот е обврзан да ги исполни следниве обврски. Неисполнувањето на следниве обврски би го ослободило осигурувачот од должноста да го обесштети или да го одбрани осигуреникот:

8.1.7.1 да ги следи законите што се применуваат, уредбите, официјалните регулативи и директиви, релевантните стандарди (на пр., ISO и CEN, или некои државни стандарди) што се важни за осигуреникот;

8.1.7.2 да преземе превентивни мерки за безбедност со што се намалува веројатноста од настанување штети кон трети лица или оштетување на биодиверзитетот;

8.1.7.3 да врши одржување или да ангажира овластено стручно лице да врши одржување на еколошки опасни постројки или објекти и на друга еколошки опасна опрема. Неопходните работи за поправка и одржување мораат да се вршат без одложување. Најмалку еднаш на секои пет години – освен ако со закон или од органите на власта не е предвиден пократок временски период – овие постројки и објекти и опрема мора да ги испита овластено стручно лице. Без оглед кога започнува осигурителното покритие, овој период започнува со пуштање во погон на постројката или на објектот или од последно направената проверка.

8.1.8 Исклучувања од ова осигурително покритие

Покрај сите други исклучувања од осигурување што овде се применуваат, со покритието не се опфатени условите за загадување или штетите или трошоците што произлегуваат:

8.1.8.1 од дозволено навлегување во природните извори (на пример, врз основа на законските одредби за заштита на водите и на природата, лов и риболов) во склоп на соодветната дозвола;

8.1.8.2 од почитување на директивите или наредбите на властите, доколку не станува збор за директиви или наредби што се последица на непосредна закана од еколошка штета или на веќе настаната штета;

- 8.1.8.3 од емисија или активност или некаков начин на користење на производ во текот на една активност, за којшто, според степенот на научното и техничкото знаење во моментот кога била извршена емисијата или активната, не постоела веројатност дека би се предизвикала еколошка штета;
- 8.1.8.4 штети поради проект, градба, користење за работа, одржување, поправка или напуштање:
- а) на постројки или објекти за привремено чување (ускладишување) на опасен отпад и за конечно отстранување (депонија од ископана дупка) на секаков вид отпад;
 - б) на подземни цевоводи и на задржани опасни материи без контрола на нивното истекување; постројки или објекти за третирање на отпадни води, истекување од канализација и отпад.
- 8.1.8.5 измена на колектор на подземна вода или на протокот;
- 8.1.8.6 пренесување на болести на заштитени водови.
- 8.1.9 Сериски штети
- Спротивно на став 1.3 од ова осигурување, неколку настани се сметаат за еден осигурен случај доколку произлегуваат од иста причина. Штетите настанати од ист вид причина и во ист временски контекст, исто така, се сметаат за еден осигурен случај доколку постои правна, економска или техничка врска меѓу овие причини. Тие се собираат, без оглед на временскиот период откако започнало да важи осигурителното покритие. Се смета дека сите овие настани биле откриени на денот кога стручното лице го открило првиот осигурен случај.
- 8.1.10 Подлимит
- Вкупната обврска на осигурувачот за сите износи што треба да се исплатат според ова проширено покритие не треба да го надмине подлимитот наведен во точка 7.1 од полисата, вклучувајќи ги судските трошоци за сите поднесени отштетни побарувања во текот на периодот на ова осигурително покритие.
- 8.1.11 Територијално важење на покритие
- Територијалното важење на покритието е она што е наведено во точка 4.1 од полисата.
- 8.1.12 Франшиза
- Франшизата ја задржува осигуреникот, како што е наведено во точка 8.1 од полисата.
- 8.2 Меѓусебна (вкрстена) одговорност
- 8.2.1 Секоја од договорните страни што се правни лица, а се опфатени со значењето на зборот осигуреник, се смета за посебно правно лице и зборот „осигуреник“ се однесува на секоја договорна страна, како за секој субјект да е издадена посебна полиса, но тоа не значи дека содржината во оваа клаузула се однесува на зголемување на одговорноста на осигурувачот според ова осигурување.
- 8.2.2 Проширеното покритие за ова осигурување, во согласност со ставот 8.2.1, не се однесува на следново:
- а) на секоја последователна економска загуба (финансиска штета);
 - б) имотна штета поради загадување или трошоци настанати поради загадувањето или што се поврзани со него;
 - в) штета или оштетување на имот што го поседува, го дава или го зема под наем некој од осигурениците, како што е дефинирано во ставот 1.1 од ова осигурување;
 - г) за секоја чисто економска загуба (финансиска штета);

- д) за штети покриени со проширеното покритие во став 8.4 од ова осигурување.
- 8.2.3 Територијално важење на покритие
Територијалното важење на покритието е она што е наведено во точка 4.2 од ова осигурување.
- 8.2.4 Франшиза
Франшизата ја задржува осигуреникот, како што е наведено во точка 8.2 од полисата.
- 8.3 Имот на чување или под контрола на осигуреникот (кога се работи на имотот)
- Без оглед на исклучувањата во ставовите 6.10 и 6.11 од ова осигурување, осигурувачот ќе го обесштети осигуреникот за штети на подвижен имот на трето лице за коешто се грижи, го чува и е под контрола на осигуреникот.
- 8.3.1 Ова покритие важи само кога овој имот осигуреникот го користи или го користел за работа, во согласност со писмен договор или спогодба; или треба да се користи за работа од страна на осигуреникот и според договор овој имот му е доверен на осигуреникот во неговите простории.
- 8.3.2 Осигурувачот нема никаква обврска да исплати надомест според ова проширено покритие за следново:
- а) ако според договорот или спогодбата осигуреникот треба да го осигури имотот од штети предизвикани на тој имот;
 - б) за одговорност што ја презел осигуреникот единствено поради договор или спогодба, освен ако осигуреникот не би бил одговорен за штетата кога не би имало договор или спогодба;
 - в) кога надоместокот за штета во врска со таа имотна штета се исплаќа според некое друго осигурување во корист на осигуреникот;
 - г) кога имотната штета е предизвикана од кражба или од обид за кражба;
 - д) за трошоци направени поради поправка на погрешна работа;
 - ѓ) за моторни возила, воздухоплови, пловила и системи за обработка на електронски податоци;
 - е) за штети што произлегуваат или се поврзани со користење, транспорт, обработка или некоја друга активност поврзана со подвижен имот.
- 8.3.3 Подлимит
Вкупната обврска на осигурувачот за сите износи што треба да се исплатат според ова проширено покритие не треба да го надмине подлимитот наведен во точка 7.2 од полисата, вклучувајќи ги судските трошоци за сите поднесени отштетни побарувања во текот на периодот на ова осигурително покритие.
- 8.3.4 Франшиза
Франшизата ја задржува осигуреникот, како што е наведено во точка 8.3 од полисата.
- 8.4 Проширено покритие за одговорност за производи за деловни односи меѓу правни субјекти
- Без разлика дали станува збор за имотна штета или чиста економска загуба, како што се дефинициите во ова осигурување, дури и ако се спротивни на став 1.2.2 и став 6.30 во ова осигурување, покритието се проширува за:
- 8.4.1 штети на трети лица што се резултат на недостатоци во производите што тие ги произвеле со комбинирање, мешање или измешување на материјал со неисправни производи што ги обезбедил осигуреникот во процес што од материјални или економски причини не може да се поврати. Несоодветните упатства за употреба или за примена на производи што ги испорачал осигуреникот или за набавка на производи што не ги исполнуваат наредените спецификации се сметаат за недостатоци во производството или во снабдувањето на осигуреникот.

Со осигурување се покриваат исклучиво само:

- 8.4.1.1 штети на производи или уништување на други производи на трети лица;
 - 8.4.1.2 други трошоци што се направени за производство на производ на третото лице, но со исклучок на трошоците што се направени за неисправниот производ на осигуреникот;
 - 8.4.1.3 дополнителни трошоци како резултат на преработка на производот на третото лице што е законски потребно и економски разумно да се направи или на исправка на друга штета. Но осигурувачот нема да обезбеди обесштетување за овие трошоци во сооднос каков што е оној на продажната цена на производот на осигуреникот со продажната цена на производот на третото лице (во случај производот на третото лице да е преработен или, пак, штетата да е исправена);
 - 8.4.1.4 секаква дополнителна финансиска неповолност за третото лице ако производот на третото лице не може да се продаде или може да се продаде само по намалена цена. Но осигурувачот нема да обезбеди обесштетување за оваа финансиска неповолност во сооднос каков што е оној на продажната цена на производот на осигуреникот со продажната цена што би можела да се постигне за производот на третото лице доколку производот на осигуреникот бил произведен и испорачан без никакви дефекти;
 - 8.4.1.5 трошоци што ги направило третото лице за чистење и за повторно монтирање на машина или опрема;
 - 8.4.2 штети на трети лица што се резултат на неисправни производи што ги доставува осигуреникот, а што потоа се процесираат или се третираат од страна на третото лице без комбинирање, мешање или измешување со други производи на третото лице. Несоодветните упатства за употреба или за примена на произведените или на доставените производи од осигуреникот и набавката на производи што не ги исполнуваат наредените спецификации се сметаат за недостатоци во производството или во снабдувањето на осигуреникот.
- Со осигурување се покриваат исклучиво само:
- 8.4.2.1 трошоци за обработка или третирање на неисправен производ со исклучок на цената за неисправниот/те производ/ди на осигуреникот, ако производот на третото лице што произлегува од оној на осигуреникот (краен производ) не може да се продаде;
 - 8.4.2.2 трошоци како резултат на преработка на производот на третото лице (краен производ) што е законски потребно и економски разумно да се направи или за исправка на друга штета. Осигурувачот нема да ги надомести овие трошоци во сооднос каков што е оној на продажната цена на производот на осигуреникот со продажната цена на понатамошно обработениот или третиран производ (во случај производот да бил преработен или, пак, штетата да била исправена);
 - 8.4.2.3 секаква дополнителна финансиска неповолност за третото лице ако производот на третото лице (краен производ) не може да се продаде или може да се продаде само по намалена цена. Но осигурувачот нема да обезбеди обесштетување за оваа финансиска неповолност во сооднос каков што е оној на продажната цена на производот на осигуреникот со продажната цена што би можела да се постигне за производот на третото лице (краен производ),

- доколку производот на осигуреникот бил произведен и испорачан без никакви дефекти;
- 8.4.2.4 трошоци што ги направило третото лице (непосреден клиент) за чистење и за повторно монтирање на машина или опрема;
- 8.4.3 трошоците направени од трети лица за отстранување, демонтирање и откривање на неисправните производи на осигуреникот (но не и нивните составни делови) и за инсталирање, прикачување или монтирање на производите што ги заменуваат неисправните производи, освен трошоците за набавка и испорака на овие производи за замена. Несоодветните упатства за употреба или примена на производите произведени или испорачани од осигуреникот и набавката на производи што не ги исполнуваат наредените спецификации се сметаат за недостатоци во производството или снабдувањето на осигуреникот. Ако дефектот на производот може да се поправи на различни начини, со осигурување се покриваат само трошоците за најекономичниот лек или нејеконичната поправка/отстранување на дефектот.
- 8.4.3.1 Осигурителното покритие не важи доколку неисправни производи на осигуреникот биле инсталирани, прикачувани или биле вградени од страна на осигуреникот или од лица што дејствуваат во име на осигуреникот или биле инсталирани, прикачени или вградени по упатства на осигуреникот или за сметка на осигуреникот. Трошоците за испорака на нови или за замена со исправни производи што осигуреникот ги произведува или доставува до трето лице не се опфатени со покритието.
- 8.4.4 штети на трети лица што се резултат на недостатоци во нивните производи што се произведени или обработени со грешка од машината што е испорачана (или сервисирана или поправена) од страна на осигуреникот. Несоодветните упатства за употреба или за примена на машината што осигуреникот ја произведува, ја добавува (или ја сервисира или поправа) и набавката на машината што не ги исполнува наредените спецификации се сметаат за недостатоци во производството или во снабдувањето на осигуреникот. Со осигурување се покриваат исклучиво само:
- 8.4.4.1 загуби поради оштетување или уништување на производите што се произведени, што се користат или обработуваат со машините на осигуреникот или со други машини што осигуреникот ги сервисира или ги поправа, под претпоставка дека овие загуби не се покриени со одредбите во став 1.4 во ова осигурување;
- 8.4.4.2 трошоци за производите на третото лице што се залудно/непотребно потрошени кога тие се обработуваат со машините на осигуреникот или други машини што осигуреникот ги сервисира или ги поправа;
- 8.4.4.3 други трошоци што се залудно/непотребно направени за производство или преработка на производите на трето лице;
- 8.4.4.4 дополнителни трошоци како резултат на повторна обработка на производите што се произведени, што се користат или обработуваат со помош на машините на осигуреникот или со други машини што осигуреникот ги сервисира или ги поправа, а што е законски потребно и економски разумно да се направат, или за друга поправка на штета;
- 8.4.4.5 секаква дополнителна финансиска неповолност што настанала бидејќи производите што се произведени се користат или обработуваат со помош на машините на

- осигуреникот или со други машини што осигуреникот ги сервисира или поправа не можат да се продадат или можат да се продадат само по намалена цена;
- 8.4.4.6 трошоци што ги направило третото лице (непосреден клиент) за чистење и за повторно монтирање на машината и опремата.
- 8.4.5 Посебни одредби
Спротивно на став 1.2 од ова осигурување, осигурен случај е испораката на неисправен производ (или машина) на осигуреникот или предавање на неисправно извршена услуга или поправка на машини (во натамошниот текст скратено „испорака“).
Осигурителното покритие важи доколку испораката е извршена за времетраење на осигурителното покритие и отштетното побарување е пријавено кај осигурувачот најдоцна две години по раскинувањето на договорот за осигурување.
- 8.4.6 Сериски штети
Спротивно на став 1.3 од ова осигурување, неколку набавки се сметаат за еден осигурен случај доколку предизвикуваат штети што произлегуваат од иста причина. Штетите што се предизвикани од неколку набавки од ист вид причина и во ист временски контекст, исто така, се сметаат за еден осигурен случај доколку постои правна, економска или техничка врска меѓу овие причини.
Тие се собираат, без оглед на временскиот период откако започнал периодот на осигурување. Се смета дека сите овие набавки биле набавени на денот на првата набавка (испорака).
- 8.4.7 Подлимит
Вкупната обврска на осигурувачот за сите износи што треба да се исплатат според ова проширено покритие не треба да го надмине подлимитот наведен во точка 7.3 од полисата, вклучувајќи ги судските трошоци за сите поднесени отштетни побарувања во текот на периодот на ова осигурително покритие.
- 8.4.8 Територијално важење на покритие
Територијалното важење на покритието е она што е наведено во точка 4.3 од полисата.
- 8.4.9 Франшиза
Франшизата ја задржува осигуреникот, како што е наведено во точка 8.4 од полисата.
- 8.5 Стекнување на нова организација
Секоја нова организација, освен организација што е регистрирана или има седиште во Соединетите Американски Држави, Канада, Австралија и Нов Зеланд, што ја стекнал осигуреникот за време на осигурителното покритие преку консолидација, спојување, купување на средствата, преземање контрола и активно управување или создавање, под услов за ова купување осигурувачот да биде писмено известен во рок од 30 дена; и осигурувачот писмено го известува осигуреникот дека оваа нова организација ќе биде покриена со ова осигурување и дека осигуреникот треба да плати дополнителна премија што може да ја побара осигурувачот за таа нова организација.
- 8.6 Чисто економски штети поради непредвидени препреки
Без оглед на исклучувањето во став 6.30 од ова осигурување, осигурителното покритие се проширува за да ја опфати одговорноста на осигуреникот за штета кон трети лица со кои осигуреникот нема договорни односи од чиста економска загуба предизвикана од непредвидени препреки како резултат на работни активности – особено за уривање, изградба, монтажа, утовар, складирање, одржување, советување и слично.
Прекршувањето на преддоговорните должности за заштита и длабинска анализа

се смета дека е исто како и за договорните обврски.

8.6.1 Сериски штети

Се применуваат одредбите од став 1.3 од ова осигурување.

8.6.2 Подлимит

Вкупната обврска на осигурувачот за сите износи што треба да се исплатат според ова проширено покритие не треба да го надмине подлимитот наведен во точка 7.4 од полисата, вклучувајќи ги судските трошоци за сите поднесени отштетни побарувања во текот на периодот на ова осигурително покритие.

8.6.3 Територијално важење на покритие

Територијалното важење на покритието е она што е наведено во точка 4.4 од полисата.

8.6.4 Франшиза

Франшизата ја задржува осигуреникот, како што е наведено во точка 8.5 од полисата.

8.7 Чисто економски штети

И покрај исклучувањето во став 6.30 од ова осигурување, осигурувачот ќе го обесштети осигуреникот за сите износи што осигуреникот е законски обврзан да ги плати како отштета поради чисти економски загуби врз основа на одредбите на граѓанското право што ја регулираат одговорноста за штети кон трети лица.

8.7.1 Осигурен случај

Спротивно на став 1.2 од ова осигурување, дефиниција за осигурен случај е извршено дело или пропуст што ги предизвикало тие чисто економски штети.

8.7.2 Сепак, ова покритие не се однесува на загуби, штети или трошоци поради условите на загадување или коишто произлегуваат од нив, како што е дефинирано во исклучокот 6.25.3 од ова осигурување, ниту на какви било загуби, штети или трошоци поврзани со одговорност за производи.

8.7.3 Ова покритие не се однесува на штети што се резултат на:

- а) производи што ги произведува или ги доставува осигуреникот, или на работа што ја врши осигуреникот (или трети лица по инструкции или за сметка на осигуреникот);
- б) штети од постојани емисии (на пр. бучава, мирис, вибрации);
- в) повреда на заштитени права од индустриска сопственост и авторски права; како и на законите за монопол и конкуренција;
- г) активности за планирање, советување, надзор при градба или монтажа, истрага или процена;
- д) непочитување на временските ограничувања, крајните рокови, процените и понудите;
- ѓ) активности во врска со пари, кредити, осигурување, недвижен имот, лизинг или слични комерцијални трансакции, преку трансакции за плаќање од секаков вид, управување со готовина и преку неверство и проневера;
- е) активности во врска со обработка на податоци, рационализација и автоматизација;
- ж) губење на предмети, на пр. готовина, чекови, хартии од вредност и вредни предмети;
- з) непочитување на насоките во законите за јавни набавки;
- с) лиценцирање;
- и) прекршување на правата за заштита на лични податоци;
- ј) давање информации, преведување, како туристичка агенција и туристички оператор;
- к) совети, препораки или упатства или инструкции до економски поврзани претпријатија; соодветните пропусти, како и

неисправните или пропуштени контролни активности се сметаат за еквивалентни;

- л) рекламирање;
- љ) финансиска загуба што ја претрпеле осигурените лица поради прекршување на должноста при извршување на нивните деловни активности како органи на управување на осигуреникот или на слична позиција (директор за надзор, член на советодавна комисија, извршен директор, генерален директор, директор и сл.) со осигуреникот, компанија во групација, економски поврзано претпријатие или некоја друга компанија како трето лице (т.н. штети од директори и раководни лица).

8.7.4 Серија штети

Спротивно на став 1.3 од ова осигурување, неколку извршени дела или неколку пропусти се сметаат за еден осигурен случај доколку предизвикуваат штети што произлегуваат од иста причина. Штетите што се предизвикани од неколку извршени дела или неколку пропусти од ист вид причина и во ист временски контекст, исто така, се сметаат за еден осигурен случај доколку постои правна, економска или техничка врска меѓу овие причини.

Тие се собираат, без оглед на временскиот период откако започнал периодот на осигурување. Се смета дека сите овие случаи биле извршени на денот кога првото дело или пропуст се случило.

8.7.5 Подлимит

Вкупната обврска на осигурувачот за сите износи што треба да се исплатат според ова проширено покритие не треба да го надмине подлимитот наведен во точка 7.5 од полисата, вклучувајќи ги судските трошоци за сите поднесени отштетни побарувања во текот на периодот на ова осигурително покритие.

8.7.6 Ограничен период на известување

Осигурувањето не ги покрива отштетните побарувања и штетите што се пријавени кај осигурувачот подоцна од една година по раскинувањето на ова осигурување.

8.7.7 Територијално важење на покритието

Територијалното важење на покритието е она што е наведено во точка 4.5 од полисата.

8.7.8 Франшиза

Франшизата ја задржува осигуреникот, како што е наведено во точка 8.6 од полисата.

8.8 Штети на подвижен имот

Спротивно на став 6.11 во ова осигурување, не се покриваат штети на подвижен имот што произлегуваат или се поврзани со користење на имотот, негово транспортирање, обработка или каква било друга активност, вклучувајќи ја секоја последователна економска штета што настанала како резултат на таа имотна штета.

Покритието не се однесува на штета на подвижен имот предизвикана од користење, понатамошна обработка и/или доработка врз основа на договор (на пр. понатамошна или финална обработка) од страна на осигуреникот.

8.8.1 Подлимит

Вкупната обврска на осигурувачот за сите износи што треба да се исплатат според ова проширено покритие не треба да го надмине подлимитот наведен во точка 7.6 од полисата, вклучувајќи ги судските трошоци за сите поднесени отштетни побарувања во текот на периодот на ова осигурително покритие.

8.8.2 Територијално важење на покритието

Територијалното важење на покритието е она што е наведено во точка

- 4.6 од полисата.
- 8.8.3 Франшиза
Франшизата ја задржува осигуреникот, како што е наведено во точка 8.7 од полисата.
- 8.9 Штети на недвижен имот на којшто се работи
Спротивно на став 6.11 во ова осигурување, се покриваат штети на оние делови од недвижен имот што се директен предмет на обработка, користење или друга активност на осигуреникот, вклучувајќи ја секоја последователна економска штета што настанала како резултат на таа имотна штета.
- 8.9.1 Подлимит
Вкупната обврска на осигурувачот за сите износи што треба да се исплатат според ова проширено покритие не треба да го надмине подлимитот наведен во точка 7.7 од полисата, вклучувајќи ги судските трошоци за сите поднесени отштетни побарувања во текот на периодот на ова осигурително покритие.
- 8.9.2 Територијално важење на покритието
Територијалното важење на покритието е она што е наведено во точка 4.7 од полисата, со исклучок на Соединетите Американски Држави, Канада, Австралија и Нов Зеланд.
- 8.9.3 Франшиза
Франшизата ја задржува осигуреникот, како што е наведено во точка 8.8 од полисата.

Бр .02 – 9154/6
27.12.2022 година

Претседател на Управен одбор
Бошко Андов

Овие Услови за осигурување ги донесе Управниот одбор на Друштвото на 356-та редовна седница одржана на 22.06.2022 година со одлука бр.02-4067/3 со примена од 01.07.2022 година и измените и дополнувањата донесени на 482-та редовна седница одржана на 27.12.2022 година со одлука бр. 02-9154/6 со примена од 01.01.2023 година.

Лектор Кристина Дукоска